

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Συγγραφέας τριών μυθιστορημάτων, 180 διηγημάτων, 40 μελετών και άρθρων με πιο σημαντικά από αυτά "τη φόνισσα", "τη γυφτοπούλα", "τη μετανάστι", "τους εμπόρους των εθνών" και "τα ρόδινα ακρογιάλια". Γεννήθηκε στις 4 Μαρτίου του 1851 με καταγωγή από τη Σκιάθο και απεβίωσε στις 3 Ιανουαρίου του 1911.

Το έργο του Παπαδιαμάντη “ Πατέρα στο σπίτι” ξετυλίγεται σε μια φτωχογειτονιά της Αθήνας του 1894.

Ο συγγραφέας – αφηγητής βρίσκεται στον μπακάλη της φτωχογειτονιάς παρακολουθώντας ένα στιγμιότυπο που πρόκειται να αποτελέσει την αφετηρία του διηγήματος. Ένα πεντάχρονο αγόρι ζητιανεύει για λίγο λάδι ομολογώντας με την παιδική αφέλεια το οικογενειακό τους πρόβλημα, την εγκατάλειψη τους από τον πατέρα. Ο μπακάλης, ως γνώστης των οικογενειακών ιστοριών της γειτονιάς, πληροφορεί το συγγραφέα – αφηγητή για το μικρό παιδί που είναι ένα από τα πέντε παιδιά της οικογένειας. Ο πατέρας, ξυλουργός, δεν ήταν καθόλου εργατικός σε αντίθεση με την μητέρα που έκανε ότι μπορούσε για να βοηθήσει την οικογένειά της.

Η οικονομική κατάσταση χειροτέρευε και τα προβλήματα απειλούσαν την ίδια την επιβίωση τους. Σ’ αυτή την κατάσταση προστέθηκε και ένα σκάνδαλο που ξέσπασε ανάμεσα στο αντρόγυνο εξαιτίας των συχνών επισκέψεων ενός κουμπάρου. Οι κακιές γλώσσες και η ζήλια του συζύγου ήταν αρκετά για να δημιουργήσουν συγκρούσεις παρά την τίμια στάση που κρατούσε η σύζυγος. Κορύφωση είναι η εγκατάλειψη της οικογένειας από τον πατέρα και ο θάνατος ενός από τα παιδιά τους. Η μητέρα μένει μόνη με τα παιδιά της χωρίς δουλειά και χωρίς πόρους επιβίωσης. Γι’ αυτό άλλωστε το πεντάχρονο αγόρι ζητά ως ελεημοσύνη λίγο λάδι, γιατί δεν έχουν πατέρα στο σπίτι.

ΠΑΤΕΡΑΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

ΟΙ ΗΡΩΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ:

Το παιδί: είναι αθώο, αφελές και θύμα της ανευθυνότητας του πατέρα του. Προσπαθεί να βοηθήσει την οικογένειά του ζητώντας λίγο λάδι από τον μπακάλη ισχυριζόμενο ότι δεν έχουν πατέρα στο σπίτι, διότι τους εγκατέλειψε.

Ο πατέρας: Είναι οκνηρός, δεν ενδιαφέρεται για την οικογένειά του γκρινιάζει την γυναίκα του και τα παιδιά του, είναι μέθυσος, ζηλεύει την γυναίκα του, είναι βίαιος και άπιστος σύζυγος.

Η μητέρα: είναι εργατική, αφοσιωμένη στην οικογένεια, τίμια και ο στυλοβάτης της οικογένειας. Είναι τραγική γιατί αναγκάζεται να στέλνει το παιδί της να ζητιανέψει και τέλος ανέχεται τις επισκέψεις και τα δώρα του κουμπάρου.

Ο κουμπάρος: Είναι καλοζωισμένος, πλούσιος και ανοιχτοχέρης. Είναι άνθρωπος με εξουσία αλλά εκμεταλλεύεται την οικογένεια για να πετύχει το στόχο του. Έχει βάλει στο μάτι την κουμπάρα του.

Ο μπακάλης: Είναι ακριβής στα σταθμά δεν καταλαβαίνει από ελεημοσύνη και ήξερε τα μυστικά της οικογένειας αλλά και της γειτονιάς.

Οι γειτόνισσες: Μάθαιναν τα πάντα δεν ήταν επιεικείς και κακολογούσαν την γυναίκα στην γειτονιά.

Κυρ-Ζάχος Ξεφαντούλης: Είναι υστερόβουλος γείτονας και διασκέδαζε με τους καβγάδες και τον χωρισμό του ανδρογύνου.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΛΥΜΠΕΡΑΚΗ

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1919. Σπούδασε στη νομική σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών αλλά αποφάσισε να ασχοληθεί με την πεζογραφία και ήταν μια θεατρική συγγραφέας. Ένα από τα πιο γνωστά της έργα είναι "τα ψάθινα καπέλα" το οποίο διασκευάστηκε ειδικά για ένα πρόγραμμα της τηλεόρασης. Άλλα έργα της είναι τα "δένδρα", "η γυναίκα του Κανδαύλη", "ο άλλος Αλέξανδρος", και "το μυστήριο".

Έκανε μια κόρη, την Μαργαρίτα Καραπάνου και πέθανε στην Αθήνα το 2001.

Τρία καλοκαίρια μέσα στο λαμπρό φως της Αττικής, τρεις αδερφές στην άνθησή τους, η Μαρία, η Ινφάντα, η Κατερίνα. Η Μαρία, η μεγαλύτερη, αισθησιακή, κοντά στα μυστήρια της φύσης, η Ινφάντα, φλογερή αλλά συγκρατημένη μπροστά στον έρωτα, η Κατερίνα, διψασμένη για ανεξαρτησία, που διαλέγει το όνειρο. Γι' αυτήν ο μύθος γίνεται η πραγματικότητα, όπως τα μυστηριώδη πρόσωπα της Πολωνέζας γιαγιάς και του καπετάνιου Ανδρέα. Η Κατερίνα αφηγείται τα τρία αυτά καλοκαίρια με φαντασία, χιούμορ και απέραντη τρυφερότητα, με νεανική χάρη που έχει κιόλας έναν τόνο νοσταλγίας.

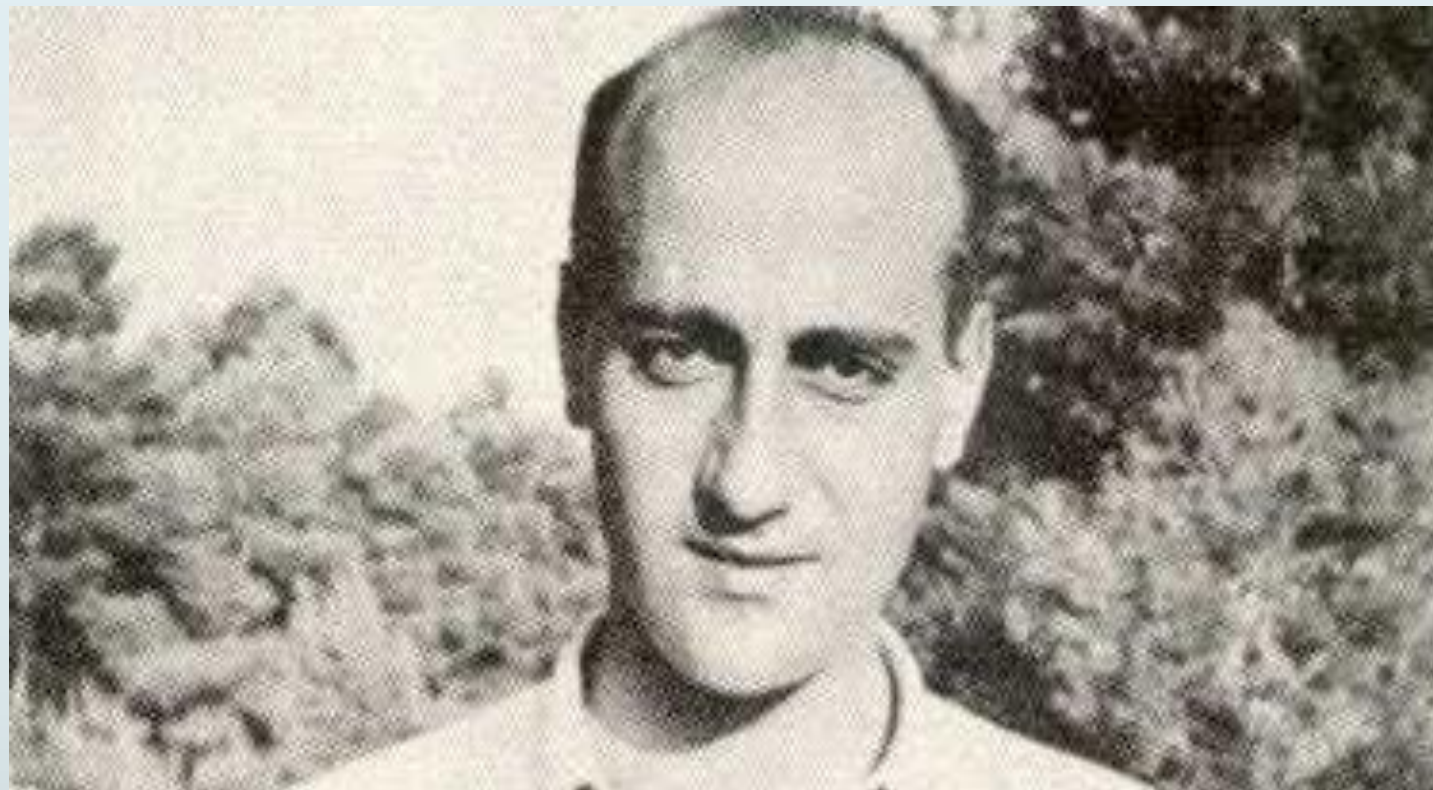

ΟΙ ΗΡΩΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ:

Οι ήρωες της ιστορίας είναι οι τρεις αδερφές η Μαρία, η Ινφάντα και η Κατερίνα. Η μητέρα, ο παππούς, η θεία Τερέζα, ο πατέρας που έχει χωρίσει με την μητέρα. Παρόλο που οι γονείς των κοριτσιών έχουν χωρίσει οι σχέσεις ανάμεσα στους γονείς αλλά και την ευρύτερη οικογένεια διαπνέονται από ζεστά ανθρώπινα συναισθήματα.

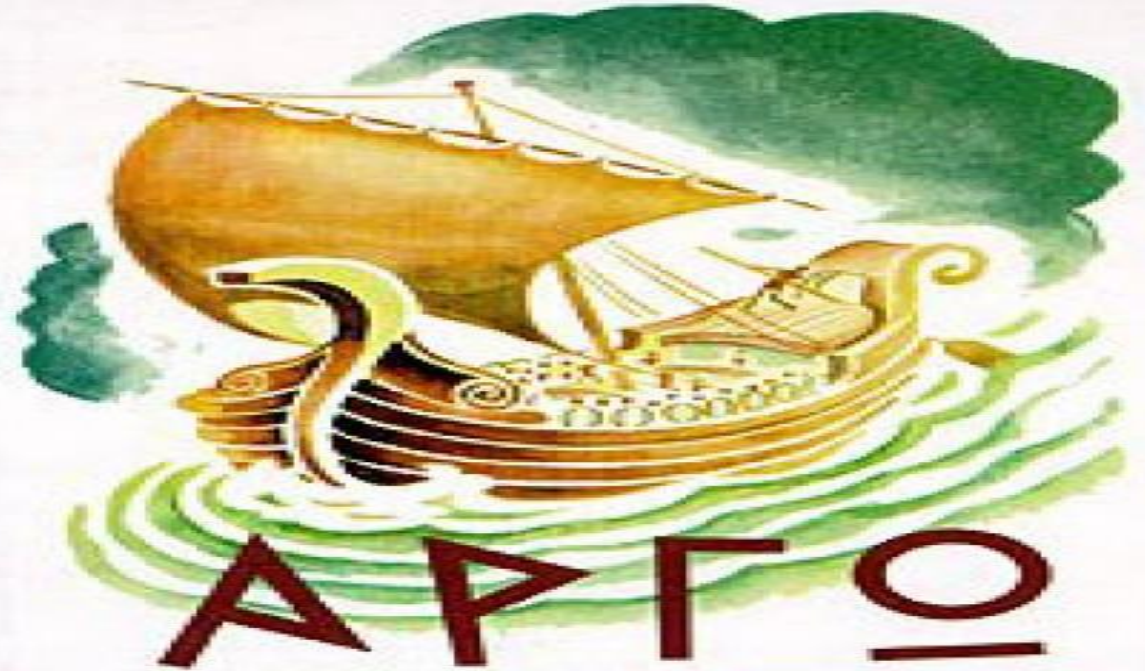

ΚΟΣΜΑΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Γιός του Μιχαήλ Θεοτοκά και της Ανδρονίκης Νομικού, γεννήθηκε το 1905 στην Κων/λη. Ασχολήθηκε με την πεζογραφία, το θέατρο, την ποίηση, το δοκίμιο, την κριτική και την ταξιδιωτική λογοτεχνία. Ο Γ. Θεοτοκάς τοποθετείται στη γενιά του '30, της οποίας υπήρξε ένα από τα πολυγραφότερα πρόσωπα. Τα σημαντικότερα έργα του ήταν το «Λεωνή», «Ασθενείς και οδοιπόροι», «Δαιμόνιο» και η «Αργώ». Πέθανε το 1966 στην Αθήνα σε ηλικία μόλις 61 χρονών.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΘΕΟΤΟΚΑΣ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ «ΕΣΤΙΑΣ»
Σ.Α. ΚΟΛΛΑΡΟΥ & Σ' Α.Ε.

Το νεανικό αυτό μυθιστόρημα, δημιούργημα του μεσοπολέμου, ασχολείται με τη ζωή, τις ανησυχίες και τους προβληματισμούς της νεολαίας της εποχής εκείνης. Κύρια πρόσωπα του έργου είναι τα μέλη του φοιτητικού συλλόγου "Αργώ" από τον οποίο πήρε και το όνομά του το μυθιστόρημα. Μέσα από το έργο απεικονίζεται το πολιτικό και ιδεολογικό κλίμα της εποχής χωρίς όμως ο συγγραφέας να τοποθετείται σε οποιαδήποτε πλευρά. Απλώς διηγείται, αναφέρει, επιχειρηματολογεί αλλά αφήνεται στον αναγνώστη να κρίνει και να βγάλει συμπεράσματα.

Στο συγκεκριμένο απόσπασμα η υπόθεση διαδραματίζεται στην Κωνσταντινούπολη στις αρχές του 20ου αιώνα. Οι Έλληνες της Πόλης συνεχίζουν την καθημερινή ζωή τους, με τις παραδόσεις και τα ήθη τους, όμως βαθιά μέσα τους καίει πάντα η φλόγα για την Εθνική λύτρωση. Μέσα από το αφηγηματικό αυτό περιστατικό κατανοεί κανείς τον τρόπο ζωής και συμπεριφοράς των Ελλήνων της Πόλης οι οποίοι αγωνίζονται πρώτα να επιβιώσουν και έπειτα να βοηθήσουν, όπως μπορούν, στα οράματα του έθνους, στη Μεγάλη Ιδέα, στην απελευθέρωση.

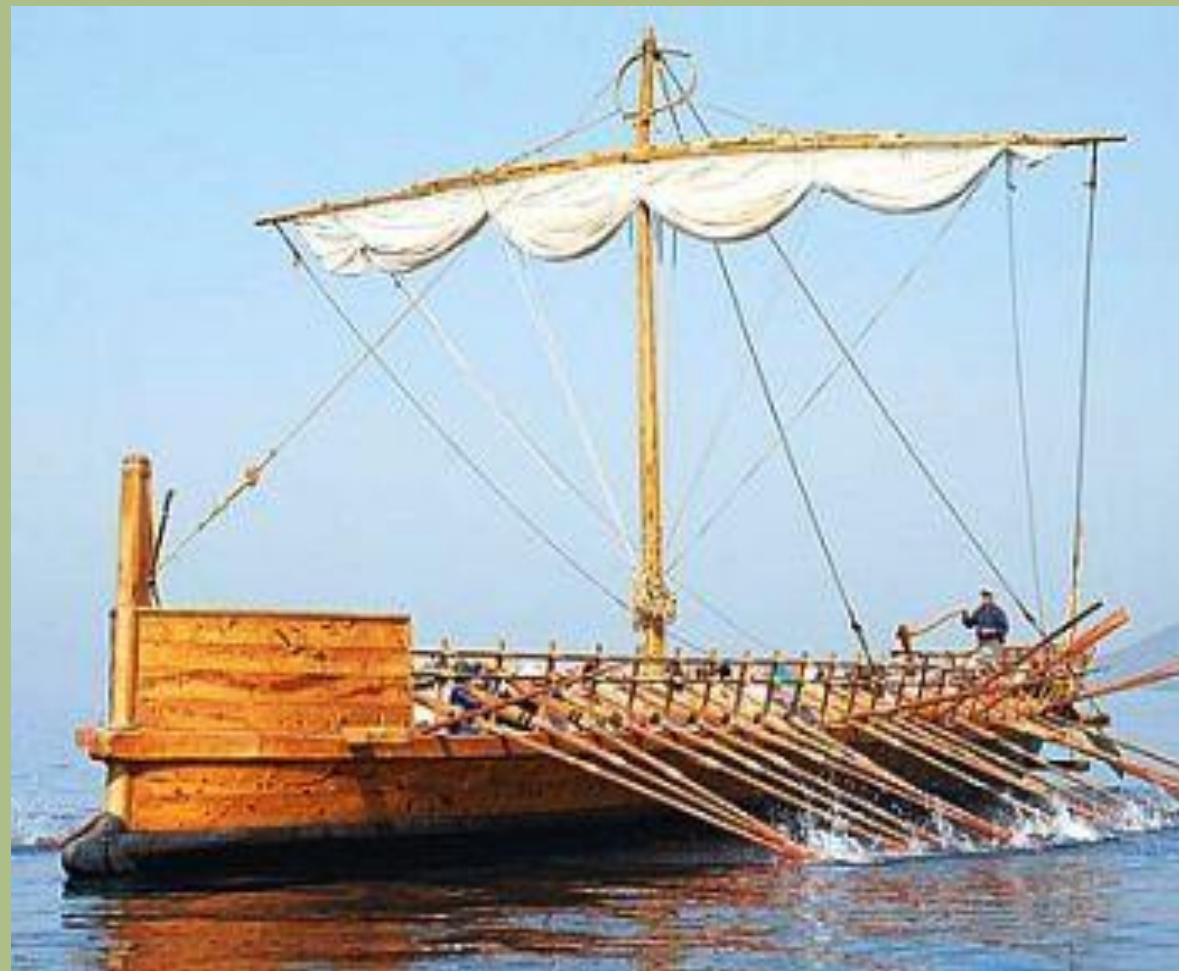
ΟΙ ΗΡΩΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ:

Ο μικρός Δαμιανός Φραντζής: Είναι ένα φιλομαθές μικρό αγόρι που θέλει να μορφωθεί και να προοδεύσει στην ζωή του με κάθε τρόπο.

β. Ο γέρο-Φραντζής: Ο πατέρας του μικρού Δαμιανού που δεν θέλει ο γιος του να σπουδάσει αλλά να εργαστεί στην οικογενειακή επιχείρηση χωρίς να ζητά τι θέλει να κάνει ο ίδιος στην ζωή του. Είναι αυταρχικός, καταπιεστικός και αλαζόνας.

γ. Η μητέρα και οι αδερφές του Δαμιανού: Ακολουθούν τον πατέρα σε ότι αυτός επιβάλλει, δεν του προβάλλουν αντίσταση και δεν προστατεύουν τον Δαμιανό, τον μαλώνουν και τον βαράνε και δεν τον παρηγορούν.

δ. Ο Παπασίδερος: Ο παππάς της πόλης που προσπαθεί να βοηθήσει και να υποστηρίξει τον Δαμιανό μπροστά στο πατέρα του αλλά δεν τα καταφέρνει αφού ο πατέρας του μικρού είναι ανένδοτος. Ακόμη και την τελευταία στιγμή προσπαθεί να τον βοηθήσει και προσεύχεται γι' αυτόν στην Παναγία για να τον προστατέψει.

ΚΟΣΜΑΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Ο Κοσμάς Πολίτης, που το πραγματικό του όνομα είναι Παρασκευάς Ταβελούδης, γεννήθηκε 16 Μαρτίου του 1888 και απεβίωσε 23 Φεβρουαρίου του 1974. Η οικογένειά του εγκαταστάθηκε στη Σμύρνη το 1890, έπειτα από οικονομική καταστροφή. Η εμφάνιση του Κοσμά Πολίτη στην νεοελληνική πεζογραφία ήταν αιφνίδια και εντυπωσιακή. Τα παιδικά του χρόνια δεν ήταν ευχάριστα. Τα έργα του είναι σε σύνολο 19

ΚΟΣΜΑ ΠΟΛΙΤΗ

6του, Χατζηφράγκου

Τα βαρυντάχρονα μιας
καμένης πολιτείας

ΑΘΗΝΑ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α. ΚΑΡΑΒΙΑ

Εμπνευσμένο από τη Μικρασιατική Καταστροφή, το μυθιστόρημα «Στου Χατζηφράγκου» δημοσιεύτηκε σε συνέχειες στον Ταχυδρόμο το 1962-3, στην τεσσαρακοστή επέτειο του ολοκαυτώματος της Σμύρνης. Ο τίτλος αναφέρεται σε λαϊκή συνοικία της Σμύρνης, όπου και διαδραματίζονται τα περισσότερα επεισόδια του μυθιστορήματος. Τα πολυάριθμα πρόσωπα είναι, σχεδόν όλα, "καθημερινοί άνθρωποι, με τις καθημερινές έγνοιες και τις μικροχαρές τους". Κάτω όμως από μια ηθογραφική επίφαση διαφαίνεται ένας εντελώς μοντέρνος χειρισμός του χρόνου και του χώρου, καθώς και η μαστοριά του Πολίτη στο ξετύλιγμα της πλοκής, που συνίσταται σε τέσσερα επιμέρους δράματα υποταγμένα στη μεγάλη εθνική και ανθρώπινη τραγωδία της Μικράς Ασίας. «Στου Χατζηφράγκου», γραμμένο στα 74 χρόνια του, ο Κοσμάς Πολίτης αναπλάθει με τρόπο παραστατικό την παιδική ηλικία, δείχνοντας τη μεστότητα της ανθρωπιάς του, καθώς και μια ξεκάθαρη ιδεολογική στάση απέναντι στα ιστορικά γεγονότα που περιβάλλουν τα πρόσωπα και τα δράματά τους.

ΟΙ ΗΡΩΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ:

. Ο Τζώνης είναι άνθρωπος ιδιόρρυθμος, ευαίσθητος και εκφράζει τον έρωτά του με ιπποτικό τρόπο. Όμως παραδόθηκε στον έρωτα, στον θαυμασμό και στην ομορφιά φεύγοντας πίσω από την άμαξα.

β. Η κ. Αλιφάντη είναι μια κυρία με πλούτη, εγωισμό, αυτάρκεια, δεν ενδιαφέρεται για κανέναν άλλον πέρα από τον εαυτό της και την εμφάνισή της.

γ. Ο κ. Αλιφάντης είναι καλόκαρδος, αφού προσέλαβε τον Τζώνη στη δουλειά και θα έκανε μια ελεημοσύνη και ευγενικός.

δ. Τα παιδιά θαύμαζαν την κυρία ωστόσο είχαν μια ανησυχία ότι αυτή η κυρία κάτι θα έπαιρνε μαζί της. Αγαπούσαν τον Τζώνη γι'

αυτό του φώναζαν να γυρίσει πίσω και η εξαφάνιση του τους προκάλεσε θλίψη.

ε. Ο χωρατατζής εργάτης είναι μικρόψυχος, γιατί προσπαθεί να μειώσει, να ταπεινώσει και να περιπαίξει και να γελάσει με έναν συνάνθρωπό του χωρίς να του προσφέρει βοήθεια.

στ. Οι γυναίκες εκφράζονται με λόγια προσβλητικά και οι αντιδράσεις τους προέρχονται από ζήλεια και φθόνο.

Τελικό Συμπέρασμα

- Από τα κείμενα συμπεραίνουμε ότι την μάθηση εκείνη την εποχή δεν την επέβαλλαν οι γονείς στα παιδιά αλλά την απέτρεπαν. Τα παιδιά είναι αυτά που θέλουν να συνεχίσουν την μόρφωσή τους όμως οι γονείς τους έχουν διαφορετικά σχέδια για εκείνα αφού τα επιβάλλουν να σταματήσουν να διαβάζουν και να ξεκινήσουν να εργάζονται ακόμα και αν βρίσκονται σε μικρή ηλικία. Στη σύγχρονη κοινωνία οι γονείς αντίθετα προτρέπουν τα παιδιά τους να συνεχίσουν την μόρφωσή τους και να φτάσουν σε ένα υψηλό επίπεδο ώστε να μπορούν να εργαστούν αργότερα σε καλύτερες θέσεις εργασίας. Ακόμα και σήμερα, υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι δεν έχουν την κατάλληλη μόρφωση όπως τα μεγαλύτερα άτομα μιας οικογένειας.